

Raadsvoorstel

Onderwerp: Subsidieregeling Lokaal Isolatieprogramma Huizen 2024

Raadsvergadering	15 februari 2024, agendapunt 9 - zie apart besluitblad -
Datum raadsvoorstel	22 december 2023
Bijlage(n)	3
Zaaknummer	Z.318393/D.1627661
Behandeld in commissie	Fysiek Domein 31 januari 2024, agendapunt 7.4
Portefeuillehouder	wethouder G. Rebel
Informatie bij	Eelco Weyland
E-mail / telefoonnummer	e.weyland@huizen.nl / 035-5281625

Voorstel

De Subsidieregeling Lokaal Isolatieprogramma Huizen 2024 vaststellen.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Ter uitvoering van het Klimaatakkoord is er een Nationaal Isolatie Programma (NIP), dat als doel heeft om tot 2030 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen te isoleren. Het NIP is er voor zowel huurwoningen, waarvoor landelijke afspraken met de woningcorporaties gelden, als koopwoningen, waarvoor gemeenten aan zet zijn. Met een specifieke uitkering (SPUK) voor een Lokale Aanpak Isolatie (LAI) kunnen gemeenten een lokaal isolatieprogramma uitvoeren voor grondgebonden koopwoningen, in het bijzonder woningen waarvan eigenaren moeite hebben hun woning te verduurzamen. De uitkering mag worden gebruikt voor subsidie, uitvoeringskosten van de subsidieregeling en ondersteunende activiteiten zoals communicatie.

Voor uitvoering van de LAI zijn op verschillende momenten middelen aan de gemeente Huizen verstrekt.

- In 2022 via de voorloper van het NIP (het zogeheten budget pre-NIP) ter hoogte van € 126.855.
- Op 23 juni 2023 via een SPUK van € 324.460 en op 21 november 2023 via een SPUK van € 142.560. Deze uitkeringen (samen € 467.020) volgen op twee aanvraagmomenten: van mei 2023 (voor 227 woningen) en van juli 2023 (voor 110 woningen extra).
- Op 28 november 2023 via een ministeriële regeling. In deze aanvullende regeling is het maximaal beschikbare bedrag per woning verhoogd. Voor de gemeente Huizen is hierin € 118.796 extra beschikbaar gesteld. Op 11 december 2023 ontving de gemeente de

ambtshalve beschikking voor het totaal (€ 467.020 + € 118.796 = € 585.816) van de onder b. genoemde SPUK en de onder c. genoemde aanvulling. Zie bijlage 1.

Hiermee is bekend welk bedrag de gemeente Huizen ontvangt in deze eerste tranche van de LAI (er volgen in de komende jaren nog minstens twee tranches). Om de specifieke uitkering toegankelijk te maken voor huishoudens voor wie de LAI bestemd is, dient een subsidieverordening te worden vastgesteld. Daarvoor dient dit voorstel.

Argumentatie

1.1 Gerichte aanpak van slecht geïsoleerde koopwoningen in Huizen

De LAI heeft als doel om slecht geïsoleerde, grondgebonden koopwoningen met een lager dan gemiddelde WOZ-waarde te isoleren. De regeling zorgt voor CO₂-reductie, meer woningcomfort en het structureel verlagen van de energierekening voor eigenaar-bewoners met een verhoogde kans op energiearmoede. Daarmee is de regeling een welkome aanvulling op andere regelingen.

Binnen de doelgroep (grondgebonden koopwoning, lage WOZ-waarde, slecht energielabel) zijn twee categorieën woningeigenaren (A en B) gedefinieerd die in aanmerking komen voor de regeling:

- Categorie A: Dit zijn 13 koopwoningen met huishoudens die in aanmerking komen voor energietoeslag. Hiervoor is maximaal € 3.500 per woning beschikbaar.
- Categorie B: Dit zijn 337 koopwoningen met huishoudens die niet in aanmerking komen voor energietoeslag. Voor deze huishoudens is maximaal € 1.650 per woning beschikbaar.

Deze bedragen en woningaantallen sluiten aan bij de door het Rijk vastgestelde kaders. De subsidieverordening (raadsbesluit) is opgenomen als bijlage 2, de bedragen en de subsidievoorwaarden zijn opgenomen in de subsidielijst (bijlage 3).

1.2 Samenwerking met vertrouwde partners en eenvoudige procedure ontzorgt woningeigenaren

De subsidieregeling is opgezet als collectieve inkoopactie die wordt uitgevoerd door het energieloket van de gemeente Huizen, het Duurzaam Bouwloket. Het college mandateert het Duurzaam Bouwloket om subsidies te verlenen, vast te stellen en uit te betalen. Gekozen is voor een zo eenvoudig mogelijke online aanvraagprocedure. Indien woningeigenaren hier behoefte aan hebben, kunnen de energiecoaches van HuizenDuurzaam eigenaar-bewoners adviseren over de technische aspecten van de aanvraag. Ondanks dat het aanvraagproces eenvoudig is opgezet, kan het voorkomen dat bewoners hulp bij de online aanvraag willen inroepen. Die hulp wordt dan geboden door medewerkers van Versa Welzijn.

Indien subsidie wordt toegekend, wordt de subsidie verrekend met de offerte en factuur die het uitvoerende bedrijf opmaakt voor de woningeigenaar. Hiervoor maakt het Duurzaam Bouwloket vooraf afspraken met de uitvoerende bedrijven. De woningeigenaar hoeft dus zelf geen aparte subsidieformulieren in te vullen en bedragen voor te schieten.

1.3 Geen onnodige lokale voorwaarden bovenop landelijke voorwaarden

Er zijn in de [ministeriële regeling](#) verschillende voorwaarden gesteld aan de LAI. Zo zijn huurwoningen uitgesloten. Hiervoor bestaan separate financiële regelingen met woningcorporaties. Verder zijn er eisen aan het energielabel en de maximale WOZ-waarde gesteld, en gelden er maximale subsidiebedragen per woning.

De subsidieregeling die wij aan u voorleggen bevat zo min mogelijk aanvullende regels. De enige aanvulling is dat de isolatiemaatregel binnen 12 maanden na toekenning van de subsidie moet zijn uitgevoerd. Zodoende wordt, wanneer om wat voor reden dan ook geen gebruik wordt gemaakt van de toegekende subsidie, subsidieruimte vrijgegeven aan andere woningeigenaren.

1.4 Aansluiting op de Warmtevisie Huizen en aanvulling op bestaande regelingen

De subsidieregeling past in de Warmtevisie “Nu isoleren, straks aardgasvrij”, die uw raad eind 2021 vaststelde. De prioriteit in de Warmtevisie ligt voor de komende jaren op het opschalen van de isolatieopgave in Huizen en deze regeling voorziet hierin.

De regeling staat niet op zichzelf. Landelijk is de [Investeringssubsidie Duurzame Energie en Energiebesparing](#) beschikbaar. Daarnaast bestaan specifieke regelingen voor huishoudens met energietoeslag (in Huizen via de Fixbrigade), landelijke subsidies voor VvE's, het Nationaal Warmtefonds e.d. Huizen kent bovendien de [Subsidieregeling Woningisolatie Huizen](#) voor alle woningeigenaren. De LAI heeft geen gevolgen voor deze regelingen.

1.5 Natuurvriendelijk isoleren

Aan uitvoerende bedrijven wordt de verplichting opgelegd te werken volgens de uitgangspunten van natuurvriendelijk isoleren, zoals grondige inspectie van aanwezige diersoorten, het werken volgens de natuurkalender e.d. Daarmee wordt geborgd dat bij isolatiewerkzaamheden voldoende rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van beschermde diersoorten (zoals huismus, gierzwaluw en vleermuizen) die in woningen nestelen en verblijven.

Het voldoen aan de natuurwetgeving heeft in 2023 extra aandacht gekregen nadat de Raad van State de inspectiewijze van een isolatiebedrijf naar aanwezige vleermuizen in de spouw van een woning afkeurde. Mede naar aanleiding van deze uitspraak ontwikkelen gemeenten met provincies zogeheten soortenmanagementplannen (SMP's). Een SMP zorgt ervoor dat de bescherming van soorten optimaal is afgestemd op de isolatiewerkzaamheden in de gemeente. Een SMP-traject duurt circa 1,5 jaar, omdat hiervoor uitgebreid en jaarrond ecologisch onderzoek nodig is. Landelijke en provinciale uitvoeringskaders voor de periode tot aan het SMP (het zogeheten pre-SMP) zijn momenteel nog niet volledig uitgewerkt.

Rekening houdend met de natuurkalender (broedseizoen huismus en gierzwaluw, kraamperiode vleermuizen) worden de isolatiewerkzaamheden na de zomer van 2024 uitgevoerd. Wij gaan ervan uit dat de bovengenoemde uitvoeringskaders dan bekend en duidelijk zijn, zodat inwoners en isolatiebedrijven binnen de regels van de wet spouwmuurisolatie (en vormen van dakisolatie) toe kunnen passen. Onder die voorwaarde zijn deze isolatiemaatregelen op de subsidielijst geplaatst. Als blijkt dat onvoldoende aan deze volwaarde kan worden voldaan, kan het college besluiten om (tijdelijk) af te zien van bepaalde maatregelen via een wijziging van de subsidielijst.

1.6 Uitbreidbare en adaptieve regeling voor meerdere jaren

In 2024 en 2025 worden nieuwe aanvraagrondes met extra budget opengesteld voor de LAI. De deelverordening houdt hier rekening mee, in die zin dat aan het college de bevoegdheid wordt toegekend om het subsidieplafond te verhogen met deze aanvullende uitkeringen. Dit voorkomt dat steeds nieuwe raadsbesluiten moeten worden genomen over toekomstige subsidierondes waarvoor in feite dezelfde kaders gelden. Daarnaast is flexibiliteit ten aanzien van de subsidiebedragen en de subsidiabele maatregelen ingebouwd, door deze te benoemen in de subsidielijst die het college vaststelt en kan wijzigen.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Alternatieven

De afwegingen en keuzes die gemaakt zijn bij het opzetten van de regeling, zijn genoemd bij de argumentatie. Alternatieven worden niet voorgesteld.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Niet van toepassing.

Beslistermijn

Er geldt geen beslistermijn. Het aanschrijven van woningeigenaren die in aanmerking komen voor de regeling is gepland in het voorjaar van 2024. Besluitvorming in de raad van februari 2024 is daarom wenselijk.

Financiële paragraaf

Voor uitvoering van de regeling is er reeds dekking in de gemeentebegroting. De ontvangen specifieke LAI-uitkering van € 467.020 en extra LAI-uitkering van € 118.796 (samen € 585.816) dekken de te verstrekken subsidies voor categorie B (€ 556.050). De subsidies voor categorie A (€ 45.500) worden gedekt uit de eerder ontvangen uitkering uit pre-NIP van € 126.855. Het restant uit zowel de pre-NIP als de extra LAI-uitkering wordt gebruikt voor directe uitvoeringskosten voor het afhandelen van de subsidies. Daarnaast is, ter ondersteuning van het gehele isolatieprogramma en communicatieactiviteiten, aanvullend budget beschikbaar uit de Uitvoeringsregeling subsidie energiebesparingsprogramma woningen Noord-Holland 2023 en eerder hiervoor beschikbaar gestelde cofinanciering.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

Op grond van artikel 149 van de Gemeentewet stelt de gemeenteraad in het belang van de gemeente verordeningen op.

Collegeprogramma

Artikel 3.6.6: De gemeente Huizen stimuleert haar inwoners de komende periode zoveel als mogelijk in te zetten op het isoleren van de woning. Daarbij stimuleert de gemeente in samenwerking met onder meer het energieloket, de energiecoöperatie en de woningcorporatie inwoners de komende periode zoveel mogelijk bij het verduurzamen van de woning.

Begroting

Niet van toepassing.

Eerdere besluiten

Niet van toepassing.

Voorgeschreven procedure

De deelverordening wordt bekendgemaakt via het Gemeenteblad en treedt een dag na bekendmaking in werking.

Kader- en beleidsnota's

- Milieuprogramma 2021-2025
- Algemene Subsidieverordening Huizen 2019
- Warmtevisie Huizen

Evaluatie

Gedurende de uitvoering van de regeling wordt de voortgang gemonitord. Daarnaast moet jaarlijks in het kader van SiSa verantwoording worden afgelegd over de behaalde resultaten. Dat zijn geschikte momenten voor tussentijdse evaluatie. Indien er redenen zijn om deze deelverordening te wijzigen, leggen wij dit aan u voor.

Bijlagen

1. Beschikking LAI – 11 december 2023
2. Raadsbesluit Subsidieregeling Lokaal Isolatieprogramma Huizen 2024
3. Subsidielijst bij de Subsidieregeling Lokaal Isolatieprogramma Huizen 2024, door het college vastgesteld

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

Dit voorstel is behandeld in de vergadering van de commissie Fysiek Domein van 5 februari jl., welke een voortzetting was van de vergadering van 31 januari jl..

De vertegenwoordigingen in de commissie van de fracties van VVD, Leefbaar Huizen, Dorpsbelangen Huizen, CDA, D66, GroenLinks, ChristenUnie, SGP en Transparant Huizen adviseren u in te stemmen met dit voorstel.

De vertegenwoordiging in de commissie van de PvdA-fractie kon nog geen standpunt innemen en nam het voorstel mee terug voor overleg met de fractie.